

ב ש ו ל י ה ח ו ב ר ת

הרבה מגיבוריו של טאנגסי ויליאמס במחזותיו הם אנשים הכושלים במגעם עם המציאות החשים להם מפלט בהזיה. ראשית פרסומו באמריקה, ואחר-כך מחוץ לגבולי ארצו, היתה עלי-ידי מחזוהו הלירי והקאמרי „ביבר-הזוכית“. על פני רקע הדכדוך הנפשי ואבדן-הדרך של שכבות שכבות, ביחוד מן הנוער, בארץ הגדולה והשאננה, ששאננותה היקפה מסתירים את זעזועיה, מתואר גורלם של שלושה אנשים. הרביעי, האב, הצליח להתחמק קודם, לפני הרמת המסך, והבן הולך בעקבותיו; אך לשניהם עולה ההתחמקות מפני הגורל — ומפני אשה-אם שתלטנית. העושה כמיטב יכלתה להרוס חייהן של שלוש הנפשות הקרובות לה — במחיר עזיבת הבת-האחות בעלת-המום. זהו מחזה כתוב היטב, והוא ניתן כאן לא רק משום טיב „המלאכה“, אלא גם משום היותו אופייני לדורנו, על מצוקותיו ותסביכיו, אף על פי שניתוח הבעיות אינו מדויק מכלל הבהינות.

שירי-הזוהב של פטרארקה, שניתנו בחוברת זו, הן הסונטות מס. 9, 39 ו-90 מתוך ספר חיי הגבירה לאורה והסונטות 11.10 ו-44 מן הספר על מותה. בדרך כלל מחזיק פטרארקה בדרך התרויה של הסונטה הקלאסית (א-ד, ג-ב) אך יש שהוא משנה מן המטבע (כדרך שאתה מוצא בסונטה „עת כי יבכו זמירים“). אמנם בשירה האיטלקית בימי פטרארקה אין האסונאנס מצוי, שכן התרויה באיטלקית המלעילית ורבת-התנועות קלה ונוחה היא; ואולם על השירה הפרובנסאלית, שהאיטלקית למדה ממנה, חביבה הצורה הזאת ביותר. האסונאנס בתרגום העברי אינו בא איפוא להפוך את פטרארקה למשורר „מודרני“... ואף זו: פטרארקה אוהב להשתעשע שעשועי-מלים בשם אהובתו. כך, למשל, באים lauro — עלה דפנה — או Paura — צפירי — לרמוז על לאורה חמתה. לאה גולדברג ניסתה למסוד את שחוקי-המלים בסונטה הראשונה לסידרת „על מותה“ בצירוף לאורה.

מ. זלאטקין, חברו של ח. נ. ביאליק לספסל הישיבה. בוולוז'ין, הוא ביבליוגרף ותיק ומוכר ספרים יקרי מציאות, היושב בוז'ניבה. הוא עוסק עתה בהדפסת ילקוט ביבליוגרפי מקיף, מעין „מגדיר“ של הספרות הרבנית. לפני שנים מספר יצא בפאריס ספרו „מוכרונותיו של ליטאי“, בו תוארו אנשיה ואורח-חייה של העיירה היהודית בליטא בראשית המאה ה-17.

„מדינה וחברה“ למ. בובר היא הרצאה שנאמרה בחגיגת מחצית-היובל של האוניברסיטה העברית. מאמרו של פרופ' ב. צ. דינבורג הוא בעקבות דברים שנאמרו באזכרה באוניברסיטה העברית. מאמרו של שאל אביגור על אליהו גולומב תרוב בספר „חביון עוז“ המופיע בימים אלה.

תיקונים. בשיר „לא ידעתי נפשי“ לאברהם בן יצחק, עמ' 89, בחוב' 26, נשמטה מן הבית הרביעי השורה המודגשת כאן: אנו הבויים / כשתי פנינים / בתוך רקמתן / על קרקע הים. במאמר „סוקראטס — קדוש אירוני“ עמ' 114, שורה 28, צ"ל פסיק אחרי „התחפשותה“; ע' 114, טור ב', בפסוק המתחיל בשורה 10, נשמטו המלים המודגשות: „את גרעינו של סוקראטס וגר מוצא סימון ב„חירותו הפנימית“ של סוקראטס, שהוא מבחין בה. כשהיא מלווה כמעט תמיד צליל אירוני — בחירותו וגו“; בע' 116, אחרי שורה 13, נשמט הפסוק: „וכי הגשים סוקראטס חירותו זו מכללים כלכליים“ דרך האירוניה, כדברי סימון?; ע' 118, שורה 28 צ"ל ועל כן עסק במוטיקה.